

בע"ה כ"ז בסיוון תשפ"ג

16/06/2023

גליון מס' 3298

פרשת קורח

שבת
שלום

נְחֻנּוֹת קֶטְנִים / מִכָּאֵל זָץ

כל בקר אני מזמן לעצמי
נְחֻנּוֹת קֶטְנִים,
שֶׁל טוֹב עַל הָרַע,
שֶׁל יֵשׁ עַל הָאֵין
שֶׁל בְּיַחַד עַל הַלְּבַד.
בְּיָמִים אַחֲדִים אָנִי מְנַצֵּחַ
וּבְאַחֲרֵים מִפְסִיד,
וְכֵן חוֹזֵר תְּלִילָה.

כל ערב אני משאיר לחשד,
פְּתַח קֶטָן שֶׁל
אוֹר.

שיעור פרשת שבוע: מירי הימן-רוזן.

ימי החול		שבת פרשת קרח	
04:37←04:36	זמן תפילין / טלית	19:28	הדלקת נרות
06:00	שחרית א'	19:35	14:00 מנחה
06:45	שחרית ב' (בביה"כ)		
08:00	שחרית ג' (בביה"ס, ימים א-ה)	06:45	שחרית א'
09:10←09:09	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
19:35	מנחה וערבית	08:00	שחרית ע"מ
19:49←19:48	שקיעה	17:40	13:30 מנחה
20:10	ערבית	17:15	לימוד הורים וילדים
21:00	ערבית (בשקד ג')	14:00	מנחה (בבית שנון)
		17:30	מנחה ע"מ
		18:00	שיעור-הרב ארי
		20:25	צאת השבת

כרשת קורח- וייקח איש (מאת פייטן לא מזוהה).

ויקח איש / אשר במחלקת התחיל באלי צדק
בעשרו גאה בלי לרדף צדק
גיא בלעתהו והוגנו רודפי צדק
בצדק מי העיר ממזרח צדק
ברוד... מגן.

ויקומו לפני משה / דוברי שוא ותפלה
הפרה עצתם וכהנתם בטלה
וימקריבי קטרת מהם לא נתקבלה
וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה
ברוד... מחיה.

ויקהלו / זוממי רע לבני עמרם המקדשים
חלקם ונמו: "מדוע תתנשאו על קהל קדושים?"
טופלי שקר וארח מעקשים
פי כל העדה בלם קדשים
ואת הקדוש והקריב אליו.

...הנועדים על ה' אינם מבינים מהי הקדושה ומהי הנבואה. כסבורים הם ששררה יש בהן והתנשאות, ומבקשים הם אותן לעצמם, ואין הם יודעים שהקדושה היא היפך הקנאה ורדיפת הכבוד. הנבואה אינה שורה אלא על העניו, והמתנשא- שכינה מסתלקת ממנו. הנהגת ישראל, לא שררה יש בה אלא עבדות. הנועדים מטיחים במשה, שהתורה העידה עליו "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" (יב, ג'), ובאהרון – שכאשר נתמנה משה, אחיו הצעיר תחתיו להיות מושיעם של ישראל, העידה תורה עליו כמה היה רחוק מקנאה ומרדיפת השררה: "וראך ושמח בלבוי" (שמות ד, יד). ועל אלה הם אומרים: "ומדוע תתנשאו על קהל ה' ?!"

...אמר משה: "בוקר ויודע ה' את אשר לו, ואת הקדוש והקריב אליו, ואת אשר יבחר בו יקריב אליו". פרח מטה אהרון, והודיענו ה' במי ראוי שתשרה שכינה ומי הוא הקדוש. הבורח מן השררה ומן הקנאה ומן הכבוד- מטהו יפרח.

הרב חיים סבתו, "אהבת תורה: דבריט על כרשת השמוע" צמ' 291-296.

ליורם ודויד פולק
ולכל המשפחה
תנחומים מעומק הלב
עם פטירתו של האח
ישעיהו (שעיה) פולק ז"ל

חודש תמוז
אלה אזכרה..

(תשמ"ב)	ב' בתמוז- יום נפילתו של בננו יהודה וייס ז"ל
(תשנ"א)	ב' בתמוז- יום פטירתה של חברתנו איטה סימקין ז"ל
(תשנ"ז)	ג' בתמוז- יום נפילתו של בננו יואב בן נון ז"ל
(תשכ"ו)	ח' בתמוז- יום פטירתו של אברהם גולדפדן ז"ל (אבא גרט)
(תשכ"א)	ט' בתמוז- יום פטירתו של חברנו שמואל גולד ז"ל
(תשי"פ)	י"א בתמוז- יום פטירתו של חברנו עמוס כוכבי ז"ל
(תשס"ז)	י"ב בתמוז- יום פטירתה של חברתנו יעל קסלר ז"ל
(תשמ"ב)	י"ז בתמוז- יום נפילתו של בננו יאיר פרוכטר ז"ל
(תשע"א)	י"ח בתמוז- יום פטירתה של חברתנו אסתר רון ז"ל
(תשע"ז)	כ"א בתמוז- יום פטירתה של חברתנו חנצ'ה פרוכטר ז"ל
(תשס"ח)	כ"ד בתמוז- יום פטירתו של חברנו אריה קרול ז"ל
(תשמ"ד)	כ"ו בתמוז – יום פטירתו של חברנו ידידיה כהן ז"ל
(תש"ח)	כ"ז בתמוז- יום נפילתו של חברנו אליעזר ענבי ז"ל
(תשנ"ד)	כ"ז בתמוז- יום פטירתו של חברנו אלימלך אריאל (לייבל) ז"ל

לזכרו של עזיה פולק: טיכוס בצאנז' הנחור-לבן

שעיה נולד עם חיוך מלא מרוח על פניו, כך התמיד גם בכל שנות חייו וככל הנראה, כך גם נפרד מהעולם הזה. שעיה נולד בסעד בשנת 1950 והיה בין ילדי סעד הראשונים שזכו להיוולד כאן על הגבעה, לאחר מלחמת השחרור. די מהר התברר לכולם שהילד מוכשר באופן יוצא דופן בתחומים רבים ואיתם התקדם במעלות בית הספר בסעד ואחר-כך, בבית הספר המשותף בקבוצת יבנה.

המחנך שלו ביבנה היה שמעון הקשר ז"ל (היה ביניהם קשר מאד חזק), אמר עליו פעם: "הקב"ה דאג להביא את שעיה לעולם ביום ההומור השנתי". ההומור הזה הלך אתו כל הדרך ועמד גם בטלטלות חייו השונות. במלחמת יום כיפור נפצע שעיה מכדור בברך בתאונה עצמית. מבית החולים שלח מכתב לסבתא שלו: "אני בריא ושלם רק שיש לי חור ברגל ואני מרגיש איך האוויר נכנס מצד אחד ויוצא מצד שני. זה מה שנקרא אוורור". מכיוון שלא יצא לו להילחם במלחמה זאת יותר מדי קשה, ישב הבחור בסיני ונלחם מלחמה אחרת לגמרי וכך כתב בגלויה מהמלחמה: "הזבובים אוכלים אותי בכל פה. זאת מלחמה קשה מאד. ברגע זה השמדתי שלושה". במהלך התיכון ובהמשך, אחרי שחרורו מצה"ל, עבד שעיה בדיר הצאן, ושם נחשפתי מקרוב לאישיותו המחייכת והגורמת לכל הסובבים אותו לחייך גם כן.

ישנן לא מעט אנקדוטות מאותה תקופה שהדף אינו סובלן, אבל הן צרורות אצלי ואצל החברים האחרים שעבדו לצידו באותה תקופה יפה.

בימים ההם חידד שעיה את מיומנותו במשחק השחמט והיה פרטנר ראוי לכוכבי השח בסעד באותם ימים – יהודה שלמון, תמיר, יהודה ברט ואחרים.

אבי ז"ל, יהודה בר"ט, כתב עליו באותם ימים שיר שזה חלק קצר ממנו :

מחשבה של שחמטן	'...שאלו את החבריא
ופותר את בעיותיו	ומיד יגידו : "שעיה!"
בדיוק כמו בקרב,	ביום חול ובשבת
על הלוח המשובץ	משחק נון-סטופ שחמט,
עם צריח, סוס ורץ...'	כך רכש לו תוך הזמן

לימים עזב את הקבוץ יחד עם אשתו (דינה) ושני ילדיו, וזכה מהם גם לנכדים ונינים. במעלה הדרך, התגרש, התחתן בשנית והתאלמן. ב-24 השנים האחרונות היה נשוי באושר עם סימה תיבדל לחיים ארוכים.

על סיפור חייו זה נהג שעיה לומר בהומור האופייני לו : "זכיתי להיות גרוש, אלמן ונשוי, לא כל אחד מגיע להספקים הללו".

במהלך השנים לאחר שעזב את הקבוץ עבר לחיות במקומות שונים ובעולמות שונים ולבסוף נחת בעולם החרדי, התהלך בלבוש שחורים, עם זקן ארוך וציציות בחוץ. בניגוד לעבר, את החיים האלה לקח כבר קצת יותר ברצינות והיה מקפיד על שמירת הלשון ונמנע משיחות בטלות בזמן התפילה.

בית הכנסת של שעיה בירושלים היה של ליטאים. הם נהגו לדבר בתפילה והדבר הרגיו את שעיה. לא היו לו הרבה עכבות, והוא קם וצעק עליהם, "אתם לא ליטאים, אלא לטאות. אתם לא חרדים, אלא חרדונים...!" על שעיה, ועל שכמותו מעלה המשפט "חבל על דאבדין ולא משתכחין", רוצה לומר – אותו לא שוכחים לעולם. יהא זכרו ברוך.

דני' פרט

לפני כחודש וחצי הלכה לעולמה בת המשק **רחל קיני** ז"ל, בתם של דליה ועמוס כוכבי ז"ל, רעיה לעידו קיני ואם לארבעה, גיסתם של דליה ואבנר רועי יבדל"א. לזכרה אנו מביאים את השיר אותו קראה הבת, **עלמה קיני**, בלוויה. השיר פורסם בפייסבוק.

את ואני	הלב שלי שנשבר
מאשר האת והאני שהיינו	שבר גדול ועצום ורב
שם.	כל ים סוף יכול לעבור דרך
באותו יום התחילה תנועת	הלב שלי שנשבר
לוחות טקטוניים אדירים,	שבר גדול ועצום ומר
היפרדות היבשות הגדולות.	מיצר גיברלטר.
את ואני	ביום שבו את הלכת
והלב שלי שנשבר מכה גלי	הגעתי אני, לפני 27 שנים.
ענק.	ה' באייר.
צונאמי מתדפק על חופי הנפש	ולרגע היינו שם רק את ואני
ואין משלחת הצלה.	ובכל העולם לא היה יותר

"אבן מאסו הבונים - היתה לראש פינה"

עושה עם נציחה הירש (בתה של לאה כ"ץ) שהציעה למיקור בארץ

נעימה גדלה איתי בחברת הילדים של סעד לפני שנים רבות. כשנפגשנו בסוף השבוע שעבר היא סיפרה בהתרגשות רבה כי לפני חודשיים קיבלה סמיכה לרבנות. כעת היא תוכל לשמש גם כרב בקהילתה הקונסרבטיבית. מיד קבענו להיפגש לשיחה ארוכה יותר בבית אמה - לאה כ"ץ, הצעירה לנצח.

לצערי, לאה לא נכחה בשיחותנו הראשונה בבית. היא בשיעור התעמלות בבית שקמה... לא התפלאתי כלל. אנו מכירים אותה, כשבידה מגרפה, מטפחת את גינתה. אשת חייל אמיתית! וזהו סיפור של נעימה, בקיצורים המתבקשים.

"אני גרה היום בפירפילד שבמדינת קונטיקט. נשואה ליוורס הירש, ישראלי ממוצא הונגרי, בן למשפחה של ניצולי שואה שעלו לארץ, אך אחרי מבצע קדש נואשו מן המצב ועברו לארצות הברית. לאחר שהכרתי את יורם הסכמתי להצטרף למשפחה לשנת ניסיון של לימודים בארצות הברית, וכמו שאומרים: 'השאר היסטוריה'. סיימתי לימודי תואר ראשון בפסיכולוגיה ובסטטיסטיקה בווינגטון די. סי. חזרנו לקונטיקט לגור ליד ההורים, כיוון שליוורס יש אח נכה. בינתיים עבדתי בתכנות ובמחשבים (network), לאחר השלמת תואר שני במנהל עסקים.

נולדו לנו שני ילדים, (כיום ב"ה יש לנו גם שני נכדים). ואז התחלנו בחיפוש בית-ספר יהודי. ביחד עם הילדים נכנסתי לחיי הקהילה היהודית "בית-אל" בקונטיקט. שם התנדבתי בסופי-שבוע. הייתי שרה ומנגנת בגיטרה באירועים תרבותיים. התנדבות כזו מאד מקובלת בקהילה היהודית.

ואז הגיעו פיטורים המוניים מן החברה בה עבדתי. מישהו צלצל והזמין אותי להיות מנהלת תוכנית ילדי בר-מצווה בבית-הכנסת. קבוצה של 56 ילדים עמדו לפני בר-מצווה. וכך התגלגלתי לניהול בית-ספר יהודי, "ביי"ס של יום ראשון", לילדים מכיתות גן עד ח'.

הכנתי את הילדים לקריאה בתורה ובהפטרה. היה לי קל מאד ללמוד את הטעמים. בתחילה לימדה אותי חברה שלי, אחר-כך, בזכות המוזיקליות והנגינה שלי, ובעזרת תוכנת מחשב המתאימה את הטעמים לתווים, השתלתי על העניין. למדתי לבד גם קריאה במגילות. חלק מן הילדים למדו בעזרת אורגנית קטנה שהבאתי אתי. בקהילה שלנו נהוג שחזן בר-המצווה גם מוביל את התפילה בשחרית של יום-חול ובמוסף השבת - לכן לימדתי גם את זאת. 13 שנים שימשתי כשליחת-ציבור בבית-הכנסת של הקהילה "בית-אל" בפירפילד. הייתי כבר בת שישים, ואז הוחלט להביא חזן צעיר יותר. הקהילות מתבגרות וכך נהוג - להחליף את הרב ואת החזן.

"אבן מאסו הבונים - היתה לראש פינה".

בזכות הפיטורים שלי הגעתי לחינוך היהודי, ובגלל שהביאו חזן חדש ל"בית-אל" עברתי לקהילה אחרת - קהילת "רודף שלום" - שהתאימה לי מאד. הם מבוגרים יותר וקלטו אותי בשמחה. לא היה להם רב קבוע כך שקיבלתי ברצון את הצעתם לשלוח אותי לבית-ספר לרבנות, על חשבונם. בית-הכנסת שפיטר אותי הוביל אותי לבית-כנסת ולקהילה חדשה. זו קהילה הנחשבת קטנה, כמאתיים משפחות בלבד, והמקום קרוב מאד לפירפילד, עיר מגוריי. אני מרוצה שם מאד.

למדתי באקדמיה ללימודי הדת היהודית בניו-יורק (Academy For Jewish Religion). זוהי ישיבה מאד פלורליסטית ולומדים שם גם לרבנות קונסרבטיבית וגם רפורמית. למדתי שם ארבע שנים בתוכנית גמישה שהתאימה לי.

עבודת הגמר שלי לתואר שני באקדמיה היתה בנושא "יהדות תוניס בתקופת השואה". הושפעת מאד מסיפוריה האישי של אמי לאה, שמוצאה מתוניס ואשר חייתה שם בזמן השואה. (זה נושא לריאיון נוסף אשר יגיע, בע"ה). סיימתי את לימודי באפריל שנה זו. קיבלתי סמיכה לרבנות. כל האחים שלי הגיעו. אהרון (אלן) ונדיב הגיעו מן הארץ, יקיר בא מניו-אורלינס, ואירית הגיעה מניו-יורק. זה היה מפגש משפחתי מאד מרגש ומעצים. חבל שאמא לא יכלה להגיע.

אני ממשיכה בתפקידי בקהילה: שליחת-ציבור, אחראית על הלוויות וה"שבעה", מנהלת טקסי בר-מצווה ו" Baby Naming"- טקס ההכרזה על שם לתינוקות-בנות, בשבת, בזמן העלייה לתורה. יש גם טקס נחמד מאד לילדים המגיעים לגיל שלוש: מביאים את הילד לבית-הכנסת, פותחים את ארון הקודש, הילד צועד אל הארון ונוגע במעיל ספר התורה. מברכים "שהחיינו", חוגגים ושרים עמו, וכמובן מצלמים..."

תודה לנעימה ובהצלחה רבה בתפקידה החדש. הלוואי שניפגש עוד פעמים רבות בסעד, ביחד עם אימה לאה כ"ץ ועם אחיה ואחותה, בבריאות טובה ובנחת-רוח.

כתבה מפי נצימה: חזית רפא

בית מדרש צרכי התיכון

שלום לכולם!

בשבוע הבא ייצאו התיכונים לטקס לחופשת הקיץ. אנו רוצים להגדיל את החיבור בין התיכון לקהילה ולשם כך אנחנו רוצים לפתוח במהלך הקיץ "בית מדרש ערב". כל מפגש יהיה עם אדם אחר מהקהילה, אשר יתרום לנו מתחום הידע שלו (זה יכול להיות בכל נושא).

נשמח למתנדבים (במיוחד אם אין לכם ילדים בתיכון)

מוזמנים לפנות למשי פנחס - 053-7139770 או לאריאל סאסי - 054-3181346

בתודה מראש.

פינת הטריוויה / יאיר ומוני ומרקאי אפרתי

נסו למצוא קשר בין השאלות לפרשות "קרח", תשובות במהופך בעלון בעמוד 5

1. בשנת 1975 חברה הזמרת שלומית אהרון לשלישיית "אף, אוזן, גרון". איך נקראה הלהקה החדשה?
2. לפי שיר הילדים האמריקאי הידוע, מה היה למרי (מריס, בגרסה העברית)?
3. איזה שחקן גרם לשדר מאיר אינשטיין לצווח "שער!!! שערררררר!!! ולאבד את קולו?
4. איזה יצירה מוזיקלית המבוססת על סיפור ילדים רוסי, מאופיינת בכלי נגינה המייצג כל דמות בעלילה?
5. סדר את הישובים הבאים מהצפוני ביותר לדרומי ביותר: משמרות, משמרת, משמר הנגב, משמר הירדן
6. מה היה שם הספינה שהייתה מוקד ההדבקות הגדול ביותר מחוץ לסין, בתחילת מגפת הקורונה, כולל מספר נדבקים ישראלים?
7. למי היה שייך הגורן אותו רכש דוד המלך, והיום הוא הר הבית?
8. איזה מכשיר נועד לטיפול בפרפור חדרים, ע"י מתן שוק חשמלי ללב?
9. איך נקרא מחירון המכונניות המקובל ביותר בישראל?
10. שיבולת השועל (שאנחנו מכירים היום) היא יוצאת דופן בין חמשת מני הדגן. מה שונה בה?

אגדת אקטואליה: היכן היה אמור להיצרך טורניר אביצ הצולט הכדוראף לנוצר, בו זכתה ישראל במקום השלישי, ומדוע הוא לא נצרך?

אז? על ספריית הילדים שלנו

ברצוני לספר קצת היסטוריה על ספריית הילדים שלנו. כיום ברור לנו שבקהילה כמו סעד תהיה ספריה גם לילדים, אך כשאני הגעתי לסעד היתה ספריה רק לחברים. מאוחר יותר קמה גם ספריה עיונית. את ספריית החברים ניהלו אז בהתנדבות מרים רוזנמן וציפ בר"ט ז"ל. הן עשו עבודה מצוינת בצריף הישן ליד הגן הירוק של פעם, ואחר כך עברו ל"בוטקה" שליד הבתים הכוללים (המבנה קיים עד היום, בין בית הספר הישן לביתם של מתניה וחגיית גולף). ספריה קהילתית לילדים לא היתה קיימת. כל מטפלת רכשה ספרים, ובכל בית ילדים היה אוסף של ספרים. הספר היה מצרך מאד מבוקש. היו אלו ימים ללא רדיו, טלוויזיה ומחשב.

בבית הספר היתה ספריה קטנה באחת הכיתות, וספרניות שהשתדלו לעשות עבודה טובה (ביניהן זכורות לטוב מרים זהבי, רותי פינקלשטיין ורחל כהן ז"ל), אבל לא קיבלו לכך שעות עבודה, והתקציב היה זעום.

הייתי מאד קרובה לילדים אוהבי הספר, ופשוט לא הבנתי למה אין מוסד שכזה גם לילדים שלנו. כילדה ירושלמית זכרתי שהייתי מחליפה ספרים בשתי ספריות! ואז החלטתי לפעול להקמת ספריה לילדינו. עד היום קשה לי להבין מדוע לא קיבלתי תמיכה מספקת מן "המוסדות" גם כאשר התחננתי והזלתי דמעות...

כשספריית החברים פינתה את המקום ועזבה את ה"בוטקה" שליד הבתים הכוללים, קיבלתי אישור להעביר את ספריית בית-הספר לשם. לא קיבלתי לשם כך כמעט שעות עבודה. התנאי היה שאעבוד ב"תור ראשון" במטבח. לפעמים שוחררתי לפני הזמן... למזלי, ילדי סעד חויבו לעבוד אחרי שעות הלימודים, וכך קיבלה גם הספריה ילדים שעזרו לי מאד. המתמידות בעבודה שעזרו לי מאד היו שרית ברזלי ואפרת פראווי. יחד עימן עבדו ילדים מכיתות ו' עד ח', שבנו בעצמם את הארונות מן המדפים שליטנו מפה ומשם. תודה לכולם, וגם למי שלא הזכרתי בשמו.

סוף סוף קמה לנו ספריה ראויה לשמה! המקום שקק חיים. בשנים הראשונות בקיץ היה חם מאד ובחורף קר מאד, ללא מזגן ואפילו ברז מים קרוב לא היה בנמצא. לאחר שנה נפצעתי בתאונת אופניים וקיבלתי אחוזי נכות מאד גבוהים. מקום העבודה היחיד בו יכולתי להמשיך היה הספרייה.

החלטתי ללמוד לעומק את נושא הספרנות. התברר שעל פי החוק כל ספריה קהילתית חייבת להיות שייכת פורמלית למועצה האזורית. האחראי על הספריה האזורית באותם ימים היה מיכאל בן-צבי ז"ל הזכור לטוב. הוא עזר לי מאד, כיוון אותי להשתלמויות ובזכותו יכולנו לקבל עוד ספרים רבים. לאחר מכן נוצר קשר גם עם משרד החינוך, כיוון שאנו גם ספריה בית-ספרית. השתלבנו בפעילויות משרד החינוך וכך נוצרה מסורת של שיעורי ספריה בה השתתפו הילדים, המחנכת והספרנית. המשכתי להשתלם במכללת קיי בבאר-שבע, שם נפתחה מגמה לספרנות, וביחד עימי למדה גם מלי קסט.

בזכות משרד החינוך והמועצה קיבלנו מחשב ותוכנה חוקית וכך נכנסתי לעולם מחשוב הספריה. גם כאן עזרה לי מאד אפרת בהכנסת הספרים למחשב. בזכות ספריית הילדים נכנסתי לעולם המחשבים ככל יכולתי. זה לא היה קל אך עשינו זאת. (הערת העורכת: הלוואי על כולנו שליטה כמו של צ'פי במחשב, בטלפון הנייד ובשאר היצורים הדיגיטליים...)

התחנה הבאה היתה העברת הספרייה לבית הכולל, מקום משכנה היום. הרפתקאות ותלאות רבות עברתי עד שזכינו למבנה ששופץ והותאם לספריית הילדים.

תודה לאל, לאחר שמלי קסט נכנסה לעבודה הוקל לי מאד. במשך השנים למדו גם בבית הספר להעריך את תרומתה של הספרייה לעידוד הקריאה. בסעד ישנם ילדים רבים אוהבי-ספר, יש שיתוף-פעולה פורה עם בית הספר, מלי מעבירה שיעורי ספרייה, אוסף הספרים עשיר וגם הפתיחה בשבת נוחה מאד לכולם. תודה רבה למלי על שנכנסה להחליף אותי במרץ וברצון. אני מתפללת שגם למלי ימצא המחליף או המחליפה כשתצא לגימלאות. חשוב לי להזכיר גם את חנה שוהם שעיצבה בהתנדבות איורים גדולים ומאירי-עיניים על קירות הספרייה שלנו. הספרייה מוסיפה תוכן ותרבות לכל מקום. חלומי הגדול הוא לזכות לראות ספרייה גדולה ורחבת ידיים שתשרת מבוגרים וצעירים יחדיו, מוסד תרבותי מתקדם לקהילה הצעירה והמתבגרת. מי ייתן.

צ'פי (צ'פורה) כו'ק

יְלָדֵי רוּחֵי דְחֻקוֹ בִּי

צָא מִן הַתְּבֵה

מִהַרְחֵם הַחֲמִים

מִהַעֲצֹר הַחֲשׂוֹךְ

זָרַע אֶת זֶרְעֶךָ

הַפְּרֵה עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ

בְּטַל מְלִיךְ

בְּמִתְקַ צוּק נִפְשֶׁךָ

הַמְטָה - - -

מתוך ספרו של א. אדמנית "טלטלה גבר" (תשפ"א)

אהרלה אדמנית מספר על מקורות יצירתו

...בילדותי לא הרביתי לקרוא ספרות יפה (קראתי בעיקר דבורה עומר ומעט אריך קסטנר), ובערותי קראתי מספרייה של אסתר שטרייטזורצל. בתור תלמיד ישיבה בעיקר הגיתי בתורה על ענפיה השונים, אך קראתי כמה מספרי דויד גרוסמן. זכורים לי במיוחד לטוב, בהמלצתה של אחותי הגדולה רחל, הספרים "מומו" ו"הסיפור שאינו נגמר", שניהם של מיכאל אנדה, שקראתי בילדותי, ובהמשך – "הקפות ביער" מאת דלין מתיה – ספר אהוב במיוחד שחזרתי אליו מאוחר יותר. גם הספר "והיום איננו כלה" שכתב צ'ינגיס אייטמטוב, שקראתי לפני כמה שנים בהמלצתה, השאיר עליי רושם חזק.

ההעמקה בסיפורי עגנון, בזכות מורתי ציפורה פרידמן בן-שלום ז"ל בישיבת ההסדר, הייתה בהחלט דבר חריג בנוף של עולם הישיבות – בחורי ישיבה לומדים סיפורי עגנון בשיעור, ועוד מפי אישה (אומנם לא צעירה)! עם ציפורה למדנו סיפורים שונים של עגנון, ואפילו את "אגדת הסופר" העוסק בסופר סת"ם ואשתו שלא זכו לילד משום שלא עשו מעשה... עד כדי כך הייתה הפתיחות של ציפורה לדבר איתנו על הכול. ציפורה הדגישה תמיד את החיבור של עגנון למסורת והניסיון לחבר את המציאות הארצית האישית והכללית, על כל הסתבכויותיה ומעקשיה, אל השורשים והשמיים.

רק בגיל מבוגר יותר נחשפתי לשירה, כמו למשל שירת זלדה, אלחנן ניר ואחרים, וגם לפרוזה נוספת, ישראלית וכללית. מעולם לא חשבתי או שאפתי להיות משורר. זה הגיע ממש כפרץ פתאומי של כתיבה, שנבע מתהליכים נפשיים שחוויתי ועיבדתי במשך זמן.

היו כמה תחנות משמעותיות בהתפתחותי כמשורר.

ראשית, חיזוק שקיבלתי מהמשורר אליעז כהן שלא הכרתי אישית, אך הוא נענה לפנייתי דרך האתר שלו. לימודי בבית המדרש "זוהר חי" בירושלים. שם נפתח לי עולם שמשלב לימוד של תורת הסוד עם מורים מהאקדמיה שהם גם יוצרים (ובהם שפרה אסולין). לאחר כל שיעור התקיימה סדנה של כתיבה יוצרת או תנועה, תוך שילוב של גברים ונשים בגילאים שונים. בסוף אותה שנה הוצאתי לאור את הספר הראשון, הכולל לא מעט שירים שנכתבו בסדנה בהנחייתה של המשוררת סיון הרשפי. אמרתי אז בדברי הסיכום שלי שאני מרגיש שזה היה עבורי מקום "מיילד".

ערב ההשקה של הספר הראשון היה מאוד מרגש. הפתעת הערב – השיר הראשון בספר, "האור", שהולחן בידי אברהם מוסקל שגם ביצע אותו. אחר כך זכיתי בפרס שרת התרבות למשוררים בראשית דרכם. הפרס בהחלט נתן תוקף של הכרה ביצירה שלי. כמובן, איאפשר שלא להזכיר את השיר שלי בארמית-זוהרית, שבמקור נקרא "זוהר פנימי", שהולחן ובוצע בידי אהרן רזאל בשם "כבן המתגעגע", שזהו גם שם האלבום החדש של הזמר.

אני לא מרגיש שיש התנגשות בין עולם היצירה לעולמי הדתי. להפך, מבחינתי השירה היא מבע לעולם הרגש, הכולל דרשי עם הקב"ה, כמיהה לקרבתו, שיתוף בקשיי האדם המאמין והמחויב לתורה ובכלל התמודדות של אדם-גבר עם עולמו הפנימי והחיצוני ומערכות היחסים עם קרוביו וסביבתו.

ספרי השירה של אהרלה שיצאו לאור עד כה הם: כשפגע בי האור השואל (תשע"ח 2018); טלְטְלָה גָבֵר (תשפ"א 2021). כן התפרסמו שני מאמרי עיון שלו.

מצומד מתוך ריאיון עם אהרלה שהופיע במסגרת "האור" אדר תשפ"א.

על "אמרי בנימין: דברי תורה, הלות, אקטואליה ונאוים" – מאת בנימין סלנט

בדיוק לפני שנה, בחודש תמוז תשפ"ב יצא לאור, בהוצאה מכובדת ונאה, ספרו של בנימין. בהקדמה מספר בנימין את תולדות חייו, מימי ילדותו בירושלים ועד היום, כחבר ותיק בסעד. בנימין היה בן 15 בזמן מלחמת השחרור ושימש כקשר בזמן המלחמה. מדריכו בגדני"ע היה לא אחר מאשר משה חובב-הקריין הידוע-סבו של גיל חובב המוכר לכולנו. בבני-עקיבא הצטרף לגרעין ז' וכך הגיע לסעד. שנים עבד בגן הירק "ושם בשדה הכל התחיל", כדבריו. "פגשתי את נילי, רעייתי האהובה, אמא וסבתא... נישאנו והקמנו את משפחתנו... וב"ה כיום אנו נהנים מבנינו ומבנותינו ומאד מאד, זוכים אנו לרוב נחת מנכדנו ומנינינו". (הציטוט מתוך ההקדמה לספר).

את השכלתו התורנית רכש בנימין בישיבת "כרם דיבנה" כאשר היה כבר אב לילדים. (באותם ימים נהוג היה בקיבוץ לאפשר לחברים לצאת לחצי שנת לימודים בישיבה- ממש הגשמה של חיי תורה ועבודה- הערה שלי, ח"ר). לאחר מכן השלים בנימין לימודי תואר ראשון באוניברסיטת בר-אילן ואז חזר לסעד לניהול ענף הפופלי הידוע. הספר מחולק לשערים שונים: פרשות השבוע, חגים, לזכרם (דברים שנשא בנימין בבית העלמין בימי הזיכרון לחברי הקבוצה), על היישוב הישן- פרק היסטורי רחב ומעניין ביותר שנולד מרשימות שכתב בנימין ל"עלים". למאמריו גם פן אישי שכן בנימין (הנין) מתייחס כאן לייחוסו המשפחתי המגיע עד הגאון הרב שמואל סלנט (הגרש"ס), הרב האשכנזי של ירושלים במשך למעלה מ-30 שנה (1878 – 1900).

בפרק זה מביא בנימין סיפור מעורר השראה וזו לשונו:

רבי בנימין בייניש ב"ר שמואל סלנט היה נותן שיעור יומי בגמרא בבית המדרש הישן "מנחם ציון" בחצר החורבה. בזמן שהחל לטפל בקניית קרקעות סביבות יריחו ואחר כך בשרון (פתח-תקווה), וכן בבניית השכונות מחוץ לחומות, נאלץ להיעדר לפרקי זמן קצרים. לכן העמיד תלמיד חכם שייתן את השיעור היומי במקומו. אנשי השיעור, שהיו רגילים בהסברתו המצויינת, פנו לאביו הגרש"ס, וביקשוהו שיורה לבנו שימנה איש אחר שיעסוק בקניית קרקעות במקומו, כדי שהוא, רבי בנימין, יוכל לחזור ולתת את השיעור. ענה להם הגרש"ס: מומחים להגיד שיעור לא חסרים לנו, לעומת זאת, מומחים לקניית קרקעות מעטים הם, ומצוות יישוב הארץ שקולה כנגד כל המצוות שבתורה... לכן מחזק הוא את בנו להמשיך בעבודת קודש זו, באומרו: **"יפה כוח הבן הבא מכוח האב..."**

שערים נוספים בספר הם: רשימות ציבוריות, אישיות, סיפורו של ענף הפופלי, ענייני דיומא, ברכות לבני המשפחה ודברי הספד שכתבו בנימין ובני משפחתו, ובהם לאחרונה, היקרה, בתם הבכורה של נילי ובנימין- רונית אהרנה סלנט ז"ל, שהלכה לעולמה בחורף תשפ"ב. עוד נציין לשבח את נילי תבדלי"א, הרעיה המוכשרת, שתרמה לספר את ציור הכריכה היפהפה, וציורים נוספים המלווים את הספר. יישר כוח לבנימין ולנילי סלנט, בריאות ואריכות ימים בטוב, והמשך עיסוק בתורה וביצירה.

סקרה את הספר: הצלחת

על מה אתם חושבים כשאתם חושבים על ספרייה?

האם אתם יודעים מה יש לספרייה להציע היום? כמה הספרייה השתנתה ושינתה פניה מאז שביקרתם בה לאחרונה? הספריות התפתחו בשנים האחרונות על מנת לענות על הצרכים החדשים של המשתמשים והן כבר אינן רק מקום לאחסון ספרים ולהשאלה.

הספרייה עוברת שינויים בתחום החינוכי, החברתי, המבני, בניהול המידע והנגשתו, בסוגי המידע המגוונים והחדשניים שהספריות מציעות למשתמשים שלהן ובהתרחבות תפקידי הספרייה.

כיום משמשות הספריות מקור לידע, מקור גישה לחומרים טכניים, ותומכות טכנולוגיה בקהילה. הן פעילות בחיים הציבוריים של הקהילות, בהן הן נמצאות, ומשמשות גם כמרכז תרבותי-חברתי אשר ממלא תפקיד מרכזי בפעילויות שעות הפנאי של התושבים, וכגורם משפיע בקהילה ומסייע בחינוך.

ההערכה היא שבעתיד הלא רחוק, חשיבותן של הספריות תהיה כמרכז לשימור והפצה של ידע וכמרכז קהילתי משוכלל ורב תכליתי.

ומה על הלימודים לעובדי הספרייה? בהתאם.

בימים אלו אני מסיימת תואר שני בחוג למידענות וספרנות במכללת דויד ילין בירושלים. קיבלנו הכשרה, בין היתר, לניהול אוריינות מידע, דיגיטציה, מחקרים איכותניים, ארגון אוספים, איסוף וניתוח מידע, שימוש בטכנולוגיות חזותיות וקוליות מתקדמות לאיסוף, סיווג ומיון לאצירת מידע, נתונים וידע. כל זה לצד יסודות הביבליותרפיה, גישות שונות בספרות ילדים, שיווק הספרייה, היסטוריה של הספריות והספר, וסוגיות בניהול ספריות ציבוריות וספריות בית ספר.

לסיום, אני מצטרפת לחגית מהעלון הקודם, ומודה גם בשמי לציפי ולמלי. במסגרת הלימודים ועבודת גמר שכתבתי, למדתי על החשיבות הרבה שיש לספריות הילדים בקידום האוריינות ואהבת הקריאה בקרב ילדים. שעות הספרייה שהילדים מקבלים כאן הן יקרות מפז ומשמעותיות לאין שיעור לאהבת הקריאה שלהם ולפיתוח האוריינות שלהם.

דיקלה אינלברט

צף הספר "עי - רומן הקסואלת זמן" (2020)

הספר יצא בתקופת הקורונה ולכן בחרתי להדפיס ולשווק אותו באופן עצמאי. גיוס ההמונים ומכירת הספרים הצליחו מעל למצופה, הרבה בזכות הקהילה בסעד שתמכה והתלהבה יחד איתי. בזמנו, סיפור הנס האישי שלי התערבב בחיי הקהילה, שידעה לקבל אותי ואת משפחתי ברגעים המורכבים בהם היינו זקוקים לסעד יותר מכל. היה לי חשוב לתת לה כבוד ביצירה. בהתחלה חששתי מאוד מהחשיפה אבל היה לי סיפור יוצא דופן לספר ולא יכולתי יותר לשמור אותו רק אצלי.

מכיתה ב' תמיד היתה לצידי מחברת ומלאתי אותה בסיפורים, שירים ובעיקר בכתיבת זרם התודעה. הלימודים בבית הספר הרתיעו אותי מאוד מפרסום דבריי. הרגשתי קטן וחסר זכות ביטוי אל מול שלמה המלך, עגנון ואלתרמן והתחפרתי במגרה. לאחר הצבא למדתי תסריטאות וכתיבה יוצרת, אך עדין הרגשתי שאין לי קול ייחודי, שכולם ממילא כותבים ושקשה, עד בלתי אפשרי, להפוך דמיון למקצוע. הבטחתי לעצמי לצאת לאור רק כשמשוהו יבער בי באמת.

אי שם בדרך מצאתי את הספר 'דרך האמן' מאת ג'וליה קמרון, והוא השפיע עלי עמוקות. הספר גרם לי לכתוב באדיקות, מדי בוקר, שלושה עמודים ברצף לאורך שנים. מדובר בכלי עצום לריכוך הנפש, הכרה עצמית, הפחתת עומס רגשי ובעיקר פינוי הראש ליצירתיות. פשוט לשבת ולכתוב בכל בוקר – זה משנה חיים.

לא הפסקתי לשרבט במחברת, ויום אחד הבעירה הגיעה בסערה גדולה. ברגע מסוים, אחרי תקופה רגשית מורכבת וארוכה, פתאום היו לי מילים להוציא החוצה. ההבנה שאת הסיפור שלי רק אני אוכל להעניק לעולם, ושבלעדי הוא ייקבר לעד, זרקה אותי לעבר החשיפה. הפחד מ"מה שיגידו השכנים" הצטמצם אל מול הצורך להביע את עצמי, וכבר מהרגע הראשון ידעתי שהספר יפורסם.

לשמחתי, הספר התקבל באהדה גדולה. למרות הכתיבה הישירה והכנה בגוף ראשון, הוא נגע בשורשי החוויה האנושית והרטיב עיניים לא מעטות. על אף שהרגשתי עירום מעט לטייל בשבילי הקיבוץ אחר כך - החיבוק היה חזק הרבה יותר.

כרגע אני בשלבים ראשונים של כתיבת תסריט לקולנוע. קומדיה ישראלית על משפחה הנקלעת למיון בבית החולים ועל דרכה הפתלתלה אל עבר מכתב השחרור המיוחל.

כעצה לכתיבה אני יכול להמליץ לא להתפשר על הלב. לשאול לפני היציאה לדרך על הסיבות שהופכות את היצירה שלך למתנה ייחודית, ולהחזיק בהן כמצפן לאורך הדרך. לחפש את המקום בו הכתיבה היא נתינה ולא רדיפת הפרסום.

רותן ברזלי

סוף המוסף. אל ייאוש! בשבוע הבא לא יהיה מוסף ספרותי...

מה טאן חנן חנן? א: אהממות לקראת סיום השנה ותחילת הקיץ בימי הרק

ההיכרות שלי עם הגיל הרך התחילה כשהגענו לקיבוץ לפני 12 שנים. גרנו אז בסעד באחד הקרוואנים ליד הבריכה, ונשבינו בקסמם של גני הילדים הטובלים בדשא ומוקפים גדר עץ כפרית, כמו בכפר קטן או כאילו נלקחו מספר ילדים.

אני זוכרת את היום הראשון בו פגשנו את צפרי שניהלה את הגיל הרך ובאה לקבל את פנינו בשמחה והתרגשות. את ילדינו הכנסנו לבית תינוקות שעטף אותם באומץ, נחישות ובעיקר בהרבה אהבה. הדלת הייתה תמיד פתוחה ואפשר היה להיכנס להציץ ברגעים של געגוע...

השנים עברו וליווינו את כל ילדינו דרך הגנים, בית התינוקות, גן כלנית, גן רקפת, גן גפן, גן דקל וגן רימון. צעדים ראשונים, פרידה ממוצץ, שרבוט ראשון, ציור ראשון ולעתים גם נפילה ואכזבה ראשונה ממריבה או נשיכה... התחלה של צמיחה, כל ילד קיבל את האהבה שלו והיה לעולם מלא.

הגנים ו"הגיל הרך" בשבילי היו תמיד סוג של בית, מקום בטוח ויציב, דורש טוב ומשתדל לקיים טוב.

כמו בבית היה מרחב לפעול, לשוחח, להתלבט, לבדוק, לטעות, ללמוד, לצמוח, להתבגר.

הטיולים הארוכים בשבילים ובענפים, המפגש עם האנשים והסביבה במרחב הקיבוץ, השיעורים הנהדרים של כרמלה, המסיבות וההופעות, הקונצרטים והחוגים של סיוון במרכז לגיל הרך, כל אלו היו מרחב שלם של עשייה מגוונת, חשיבה, חינוך וטיפול, מתוך אהבה גדולה, אמיתית, ולב ליבה של הקהילה הפועמת, על כל גווניה וילדיה.

מה יש במרחב הגיל הרך שתמיד יצר תחושה של בית?

היום, מתוך עשייה של למעלה משלוש שנים כיו"ר הגיל הרך, בקדנציה עם אתגרים של התמודדות עם קורונה, ועוד משברים, אני יודעת שהתשובה היא מורכבת. מורכבת מהרבה חלקי פסיפס קטנים שיוצרים תמונה אחת גדולה, צבעונית ועשירה, אך עיקרם בשלשה שותפים: ההורים והילדים, הצוות המקצועי - מנהלת הגיל הרך והנהלת הגיל הרך - וכמובן הקהילה והקיבוץ. שלושת אלן מחזיקים יחד את התקווה.

התקווה - להצמיח ילדים שבחרים טוב ורגישים לאחר, ילדים סקרנים ששואלים שאלות, ילדים שחזקים להתמודד וילדים שמשתפים ברגשות, ילדים שיהיה להם ידע ואמונה ובעזרתם יתפתחו לבוגרים, ילדים שיוכלו להכיל מורכבויות ולראות את כל המרחבים שסביבם גם אם הם שונים מהם. ובעיקר - ילדים ערכיים שיוכלו להגשים את עצמם ולבחור טוב לעצמם, למשפחה, לקהילה, למדינה, לעולם.

עם סיום שנת פעילות ולקראת היציאה לקייטנת הקיץ, אני רוצה להודות לצוות המיוחד של הגיל הרך: גננות, מובילות, סייעות, כרמלה, סיוון יעל רבי וכמובן - יפעת, רכזת הגיל הרך, וכן לשרון ולכל הנהלת הגיל הרך. תודה על ההשקעה הרבה השנה, על הרגישות והמחשבה, על הדרך המשותפת ועל היותכם בית וקהילה, ובמיוחד תודה על שאתם מחזיקים את זרעי התקווה.

חאוטל אן-חן נויבאר

האיור מתוך הספר "חנן חנן" מאת רינת הופר

משלוחה של אנגלת הקהילה

1190 ספא

קהילה יקרה,

השנה מצאנו עצמנו עם מספר דירות לא קטן ריקות מדיירים כרגע. הדבר נבע מעזיבה של מספר משפחות תושבים ולצערנו גם פטירתם של חברנו הוותיקים. לא פעם אני שומעת את המושג "דירות רפאים" ואכן לא נעים להתגורר באזור בו יש דירות ריקות. יש לכך השפעה חברתית, קהילתית, סביבתית וגם כלכלית. אנחנו בעיצומו של תהליך השיוך ועתידן של חלק מהדירות עדיין לא ידוע, ועם זאת ברור שחלקן יועברו לחברים או יורשיהם עם סיום תהליך השיוך.

לאור מצאי הדירות הקיים ואל מול תהליך השיוך המתקדם החליטה ההנהלה הקהילתית לאפשר בשנה הקרובה שכירות לתושבות זמנית למשך של עד שנה. השכירות הינה עד יולי 2024 וההחלטות לגבי השנה הבאה (החל מקיץ 24) יתקבלו בהתאם למצאי הדירות, צרכי קליטה והתקדמות תהליך השיוך במהלך חודש מאי 24. במסגרת זו יינתן מענה לצרכי מגורים לעובדי הענפים (כדוגמת חינוך, נוי), משפחות בהמלצת ועדת קליטה, עזרת קרובים (סיוע להורים/בנים של חברים), סטודנטים ואחרים. תושבים שייכנסו להתגורר בסעד במסגרת זו יעברו ראיון כניסה לתושבות בהתאם ל**נוהל תושבות זמנית**. (הנוהל יועלה בימים הקרובים לקהילנט).

לפני מספר חודשים התקבלה החלטה לאפשר השכרת דירות להורים או בנים/ות של חברים כסיוע לחברים שיקריהם נמצאים בתקופת משבר. קהילת סעד חרטה על דגלה את ערך הערבות ההדדית. כחלק מהערבות ההדדית קיימת ההבנה, שלעיתים מצוקה של חברה/ה נובעת ממשבר שקשור לבני משפחה קרובים. על כן, הקהילה תתגייס לתמוך בחברה/ה הפונה בבקשה לעזרה במתן פתרון מגורים זמני לבן משפחה, בכדי לאפשר תמיכה בבן המשפחה בזמן המשבר. חברים המבקשים סיוע במגורים לבני משפחותיהם, בהתאם ל**נוהל עזרת קרובים** (הנוהל יועלה בימים הקרובים לקהילנט), מוזמנים לפנות למנהלת הקהילה או לחברי ההנהלה, עד לפרסום הצוות הייעודי שיטפל בנושא.

השבוע התקיימו הבחירות למינהלת ברו"ש ונבחרו בתמיכה גבוהה של למעלה מ-90% חמש המועמדות להובלת מינהלת ברו"ש לצידה, של מנהלת ברו"ש, רותי לזר. חברות מינהלת ברו"ש הן: חגית קאופמן, נטע בן עמי, רינת אברהם, רחלי לנדאו ושרה פולק. תודה רבה לכן על התנדבותכם למשימה המאתגרת ובהצלחה. המינהלת תחל את עבודתה בימים הקרובים.

כידוע התקיימו השבוע גם הבחירות למשקיפים להנהלות הקיבוץ. להנהלה הקהילתית יצטרפו שלושה משקיפים, שניים שנבחרו במהלך הבחירות: חגי קבלן וניצן ברביץ, ובנוסף - שרה רוזמן כמשקיפת הגיל השלישי. החל מחודש יולי 2023 תתכנס ההנהלה הקהילתית בהרכבה המלא.

שבת שלום וברכה,

1190